

յիշատակութիւն Յակովիկ բագրևահաս վկային»: Իսկ մի ուրիշ ասորական ծիսարան ունի հետեւեալը, դարձեալ նոյն վանքին մէջ. «27 Նոյ. Պետրոս վրացի եպս. Մայրուայի (Գագա) եւ Յակովիկ բագրևահաս եւ արքայ Եսայի»: Երրորդ ծիսարան մ'ալ ունի «27 Նոյ.— Պետրոս եպս. Մայրուայի եւ Յակովիկ պարսիկ»: Ահա թէ ինչ պատճառով Պետրոսի վանքը կոչուէր է Եագուպ եղ Անիի, կամ Եագուպիեհ. պարզապէս յայտնի է թէ պարսիկ վկային յիշատակութենէն յառաջ եկած է նոյն անունը, ինչպէս յայտնի կ'ըլլայ նաև Միւճիր էտ—տինի վկայութենէն որմէ կը հասկցուի թէ եկեղեցին շինուած է Բուճնեբէն (բիւզանդական Յոյներէն): Յուստինիանոսի կողմէն կատարուած նորոգութիւնն ալ կ'արդարացնէ այս ապացոյցը:

4.— Պետրոսի վանքի մասին ճշգուտներ և պատմական տեղեկութիւններ տալէ յետոյ պիտի փորձենք պարզել նոյն վանքին՝ եթէ ոչ աւելի յառաջ, գոնէ Ը. դարէն սկսեալ հայոց սեպհականութեան տակ մնալը: Վանքին հիմնադիրը Պետրոս վրացին դաւանական վէճերու հետեանքով, ինչպէս վերև ակնարկեցինք, Երուսաղէմը թողով գնաց հաստատուելու Գագայի կողմերը եւ հո՛ն ալ շինեց վանք մը: 431էն յետոյ նոյն կողմերը եկած էր նաև Աբբայ Եսայի՝ Եգիպտացի և Իսկիտէի վանականներէն մին: Պետրոսի բնակութիւնը միայն չորս մղոն հեռի էր Եսայիի վանքէն՝ որուն այժմու տեղւոյն անունը կը կոչուի Թիղ եղ—Շուպուսա: Եսայի և Պետրոս կապուած էին ոչ միայն «միաբնակ» դաւանակցութեամբ այլ նաև սրտակից բարեկամութեամբ, իրենց դաւանութեան վէճերը կը վարէին միասնաբար և կը պահպանէին անապատի կեանքի կանոնները, զորս կ'ուսուցանէին ընտրեալ աշակերտներու: Աբբայ Եսայի 31 Օգոստոս 488ին վախճանեցաւ և իր մարմինը ամփոփուեցաւ Զիթենեաց լերան Հայոց սեպհական Ս. Յովհաննէս Մկրտչի վանքին մէջ ու անոր գերեզմանը զարդարուեցաւ գեղեցիկ մողայիքներով և հայկական արձանագրութիւններով: Աբբայ Եսայիի Հայոց հետ զաւանակցութեան պարագան էր որ Ս. Երկրի հայ իշխանները այդ յարգանքը ընծայեցին Եսայի անապատականին: Պետրոս վրացին ալ տարեցաւ 80 տարեկան, և վախճանեցաւ նոյն տարին Դեկտ. 1ին, ըստ իր անանուն կենսագրին: Ան իր դաւանակցութեան պատճառաւ Հայոցմէ կը վայելէր յարգանք և պատիւ. ինք է որ կը